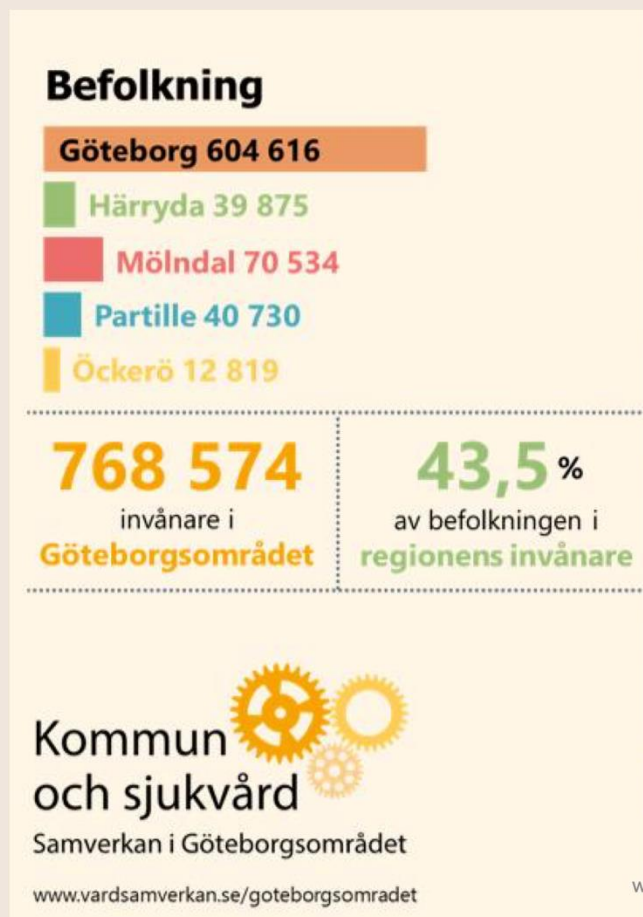

Samverkan i öppenvården vid psykisk ohälsa

Ingen ska falla – mellanrumsfritt stöd vid psykisk ohälsa

Uppdragsgivare

Vårdsamverkan i Göteborgsområdet. En delregional vårdsamverkan som innefattar 5 kommuner

Problemställning

Problem:

- Personer faller mellan stolarna i öppenvården när de söker hjälp för psykisk ohälsa.
- Brister i övergångar mellan aktörer
- De som söker hjälp upplever glapp och otydlighet

Målgrupp:

1. Barn och unga
2. Vuxna

Målgruppsavgränsning: De som aktivt söker hjälp.

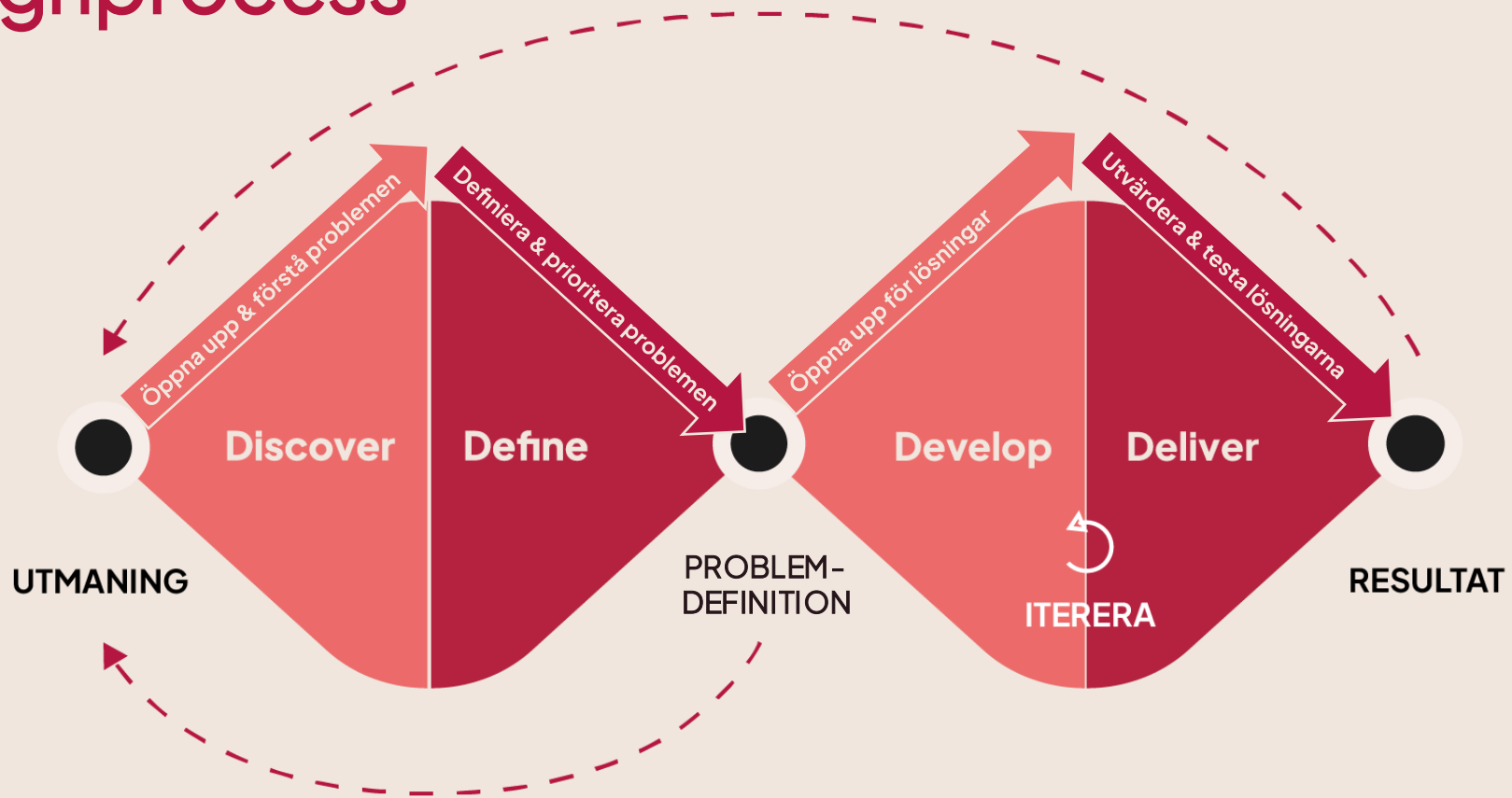
- Tydlig startpunkt i patientresa.
 - Relaterar till övergångar och samverkan som ingår i vårdssamverkans uppdrag
- Vår startpunkt kan utgöra ett mål för föregående insatser.

Syftet med projektet

Att förbättra öppenvårdsprocessen för personer med psykisk ohälsa så att den är begriplig, tillgänglig och sammanhängande.

Vår designprocess

SYFTE+
EFFEKT MÅL

FOKUS

Definiera önskad effekt

Djup förståelse för problemen

Ta fram rätt lösning

Sommar 2025

Höst 2025

December 2026

Vår metod – Effektstyrning

- Börjar med frågan: Varför behövs förändring?
- Kopplar målgruppernas behov till vad verksamheterna behöver göra annorlunda

Vad vi gjort hittills

- Research om nuläge, rapporter, tidigare och kommande projekt att kroka arm med.
- Inledande workshopar
- Identifierat behov hos målgrupperna (Barn/unga + Vuxna)
- Identifierat och prioriterat effektområden
- Formulerat utkast på mer specifika effektmål och mätområden (pågående)
- Säkrat linjering med styrdokument och prioriteringar
(Färdplan Nära vård, Budget VGR, Överenskommelse barn & unga)

Workshop Vuxna – Representerade verksamheter

- NSPH (Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa)
- Socialmedicinska mottagningen, Skyddsvärnet Göteborg
- ACT-mottagning
- LARO-mottagning Vårdcentral, Capio
- Vårdcentral, Närhälsan
- Sprututbytet
- Psykiatrisk akutmottakning, GBG
- Socialtjänst, GBG
- Socialtjänst, Härryda
- Hemtjänst, GBG
- Funktionsstöd, GBG
- Funktionsstöd, Mölndal
- Psykiatri SSK, Socialt boende GBG
- Psykiatri SSK, Mölndal
- Koordinator Reg. processteam ADHD och AST
- Kunskapsstöd för psykisk hälsa (KPH)
- Regional Suicidpreventiv samordnare

Effektområden

1. Samverkan, ansvar och övergångar utan mellanrum
2. Tillgänglighet & tydliga kontaktvägar
3. Personcentrering & Delaktighet (inkl. Helhetssyn)
4. Tidig insats
5. Bemötande

Planen för hösten

Fem steg i nulägesanalysen

1. Förväntansmatris – roller och ansvar
2. Effektkartläggning – vad varje roll behöver bidra med
3. Patientresor – användarens perspektiv
4. Tjänstekartor – vem gör vad, när
5. Systemkartor – visar hur verksamheter, styrning och resurser hänger ihop

Hur ni kan bidra

- Tips på operativa medarbetare som kan delta i workshops
- Sprida information om projektet och effektmålen.
- Hjälpa oss att hitta representation från alla relevanta verksamheter till workshops eller intervjuer. (Exempelvis fler Vårdcentraler).

Frågor?

Tack!

Mia Johansson

Effektstyrning

En metod från början framtagen för att styra IT-projekt mot bakgrund att de flesta misslyckades

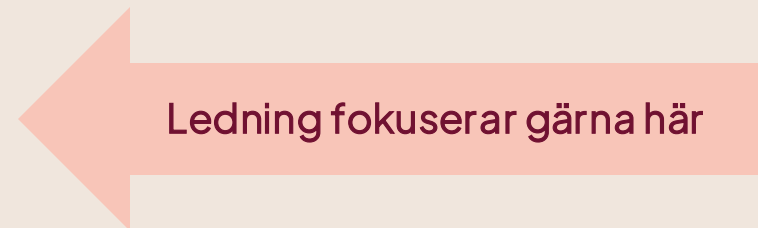
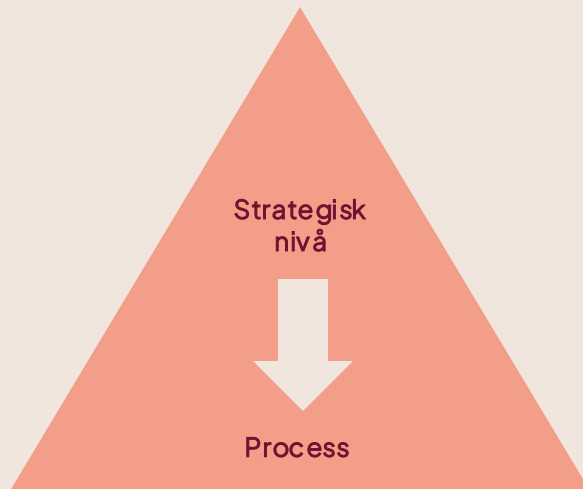
- Vid komplexa utvecklingsprojekt.
- Svarar på varför förändringen behövs
- Undviker ospecifika beskrivningar av förväntad nytta
- Skapar gemensamma mål för projektet

Överbryggar gap mellan strategi och operativ verksamhet genom att koppla samman målgruppernas behov med de konkreta förändringar som krävs i verksamheterna för att skapa nytta.

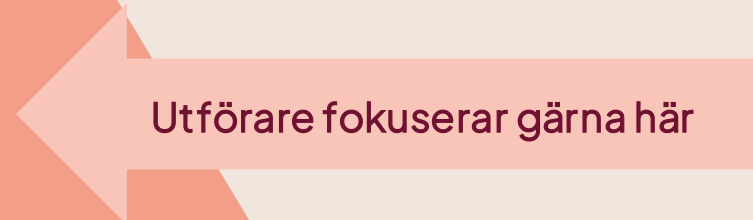
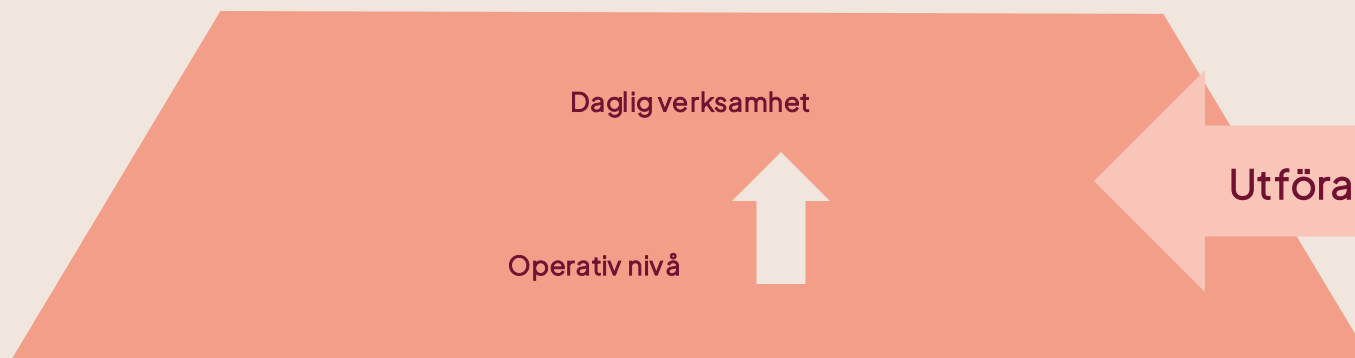
Effektmål – fokus på användarens upplevelse

Varför upplevelsebaserade effektmål är viktiga

- Effektmål beskriver verklig effekt för barn, unga och familjer, inte bara leverans av tjänster.
- Upplevelsen visar om vård och stöd faktiskt fungerar för målgruppen.
- Skillnader mellan upplevelse och formell leverans identifierar glapp i systemet. Ger underlag för förbättring och lärande, snarare än bara kontroll.

Vad gör medarbetarna med processen?

Effektstyrning

Varför behövs förändring av öppenvårdsprocessen?

Den förändring för målgrupperna och för verksamheten som projektet ska bidra till.

Vilka aktörer behöver bidra för att målen med förändringen ska uppnås?

Vad behöver dessa aktörer göra för att kunna bidra till målen?

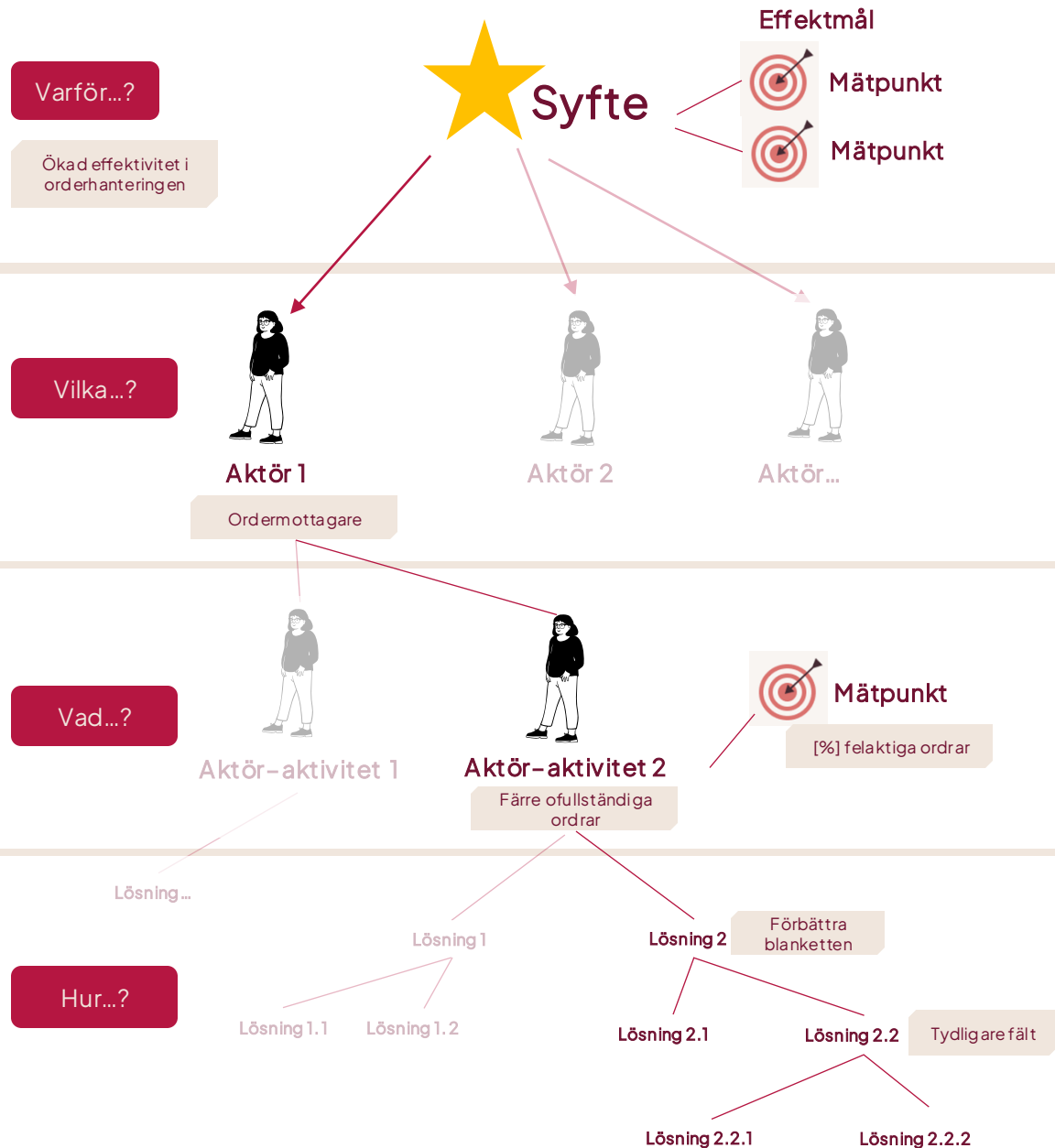
Hur: Vilka lösningar eller åtgärder behövs för att aktörerna ska lyckas med att bidra – genom att möta behov, uppfylla krav eller undanröja hinder?

Exempel : För att få ökad effektivitet i orderhanteringen måste ordermottagare fylla i färre ofullständiga ordrar. (Önskat aktörsbeteende).

Identifierat hinder – krånglig blankett.

Lösning : Gör det enklare för aktören att fylla i order korrekt.

Hur: Göra om blanketten med tydligare fält.

En naturlig genväg vi ofta tar för att spara energi

It Seemed Like A Good Idea At The Time...

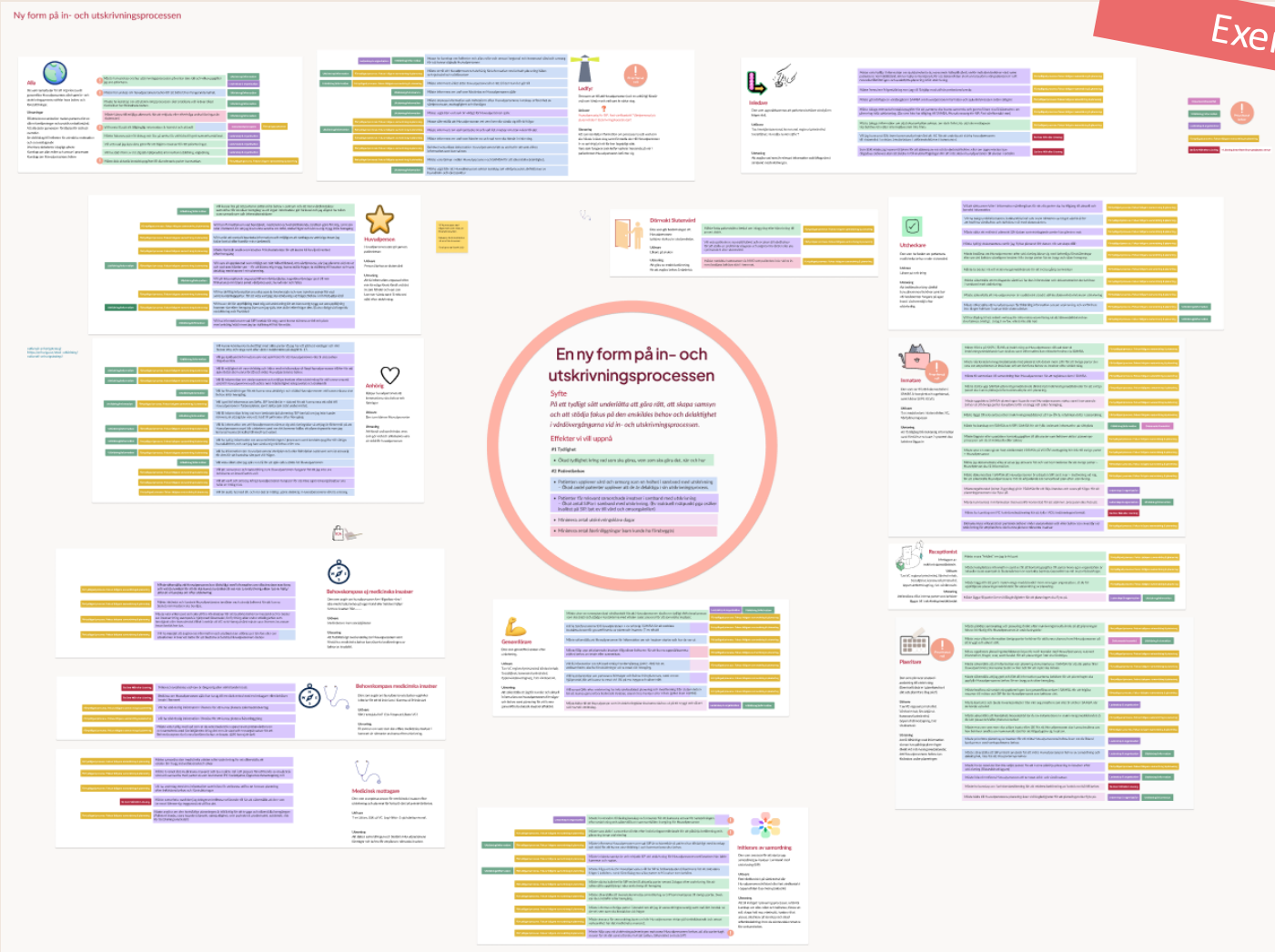
ISLAGIATT

Effektkarta

Visualiserar sambandet mellan effektmålen och användarnas mål

Exempel

Exempel på effektkarta från in- och utskrivningsprocessen. I mitten ligger syfte och mål med projektet. Runt om finns de roller som bidrar till effektmålen. Rollerna är definierade utifrån funktion i förhållande till effektmålen – inte utifrån yrke, individ eller verksamhet. Exempelvis "Inledare" – för den som uppmärksammar behov av vård på högre nivå. Det kan vara patienten själv, hemtjänstpersonal, regional primärvård etc.

Vid varje roll definieras de krav/behov rollen har för att bidra till effektmålen. Varje krav/behov måste vara kopplat till ett effektmål. Om det inte

Effektkarta Visualiserar sambandet mellan effektmålen och användarnas mål

Exempel

Inledare

Den som uppmärksammar att patienten behöver vård på en högre nivå.

Utförare

T.ex hemtjänstpersonal, kommunal, regional primärvård, Socialtjänst, Huvudpersonen själv

Utmaning

Att avgöra vad som är relevant information och bifoga den i samband med inledningen.

Måste vara tydlig i information om sjukdomshistoria, nuvarande hälsotillstånd, varför individen behöver vård samt patientens normaltillstånd, inkl ev hjälp av hemtjänst, för att slutenvården ska kunna bedöma när patienten är i sitt normala tillstånd igen och underlätta planering inför utskrivning

Förtydligad process. Fokus tidigare samordning & planering

Måste formulera frågeställning som jag vill få hjälp med utifrån patientens besvär.

Förtydligad process. Fokus tidigare samordning & planering

Måste göra/bifoga en vårdbegäran i SAMSA om huvudpersonen har hälso-och sjukvårdsinsatser sedan tidigare

Förtydligad process. Fokus tidigare samordning & planering

Måste bifoga relevanta kontaktuppgifter för att parterna ska kunna samverka och genomförare ska få kännedom om planering inför utskrivning. (De som inte har tillgång till SAMSA, Huvudansvarig för SIP, Fast vårdkontakt mm)

Förtydligad process. Fokus tidigare samordning & planering

Måste bifoga information om att dokumentation saknas, om så är fallet, för att inte mottagaren ska behöva leta efter information som inte finns

Förtydligad process. Fokus tidigare samordning & planering

Vill jag kunna nå SSK inom kommunal primärvård alt. VC för att undvika att skicka huvudpersonen till slutenvård i onödan. (medarbetare i utförandedelarna i kommunen)

Se över Mål eller Lösning

Som SSK måste jag kunna nå läkare för att stämma av om nästa vårdnivå behövs eller om öppenvården kan tillgodose behovet utan att skicka in till akutmottagningen för att inte skicka huvudpersonen till akuten i onödan

Se över Mål eller Lösning

Ovan är en av rollerna från kartan på förra sidan.

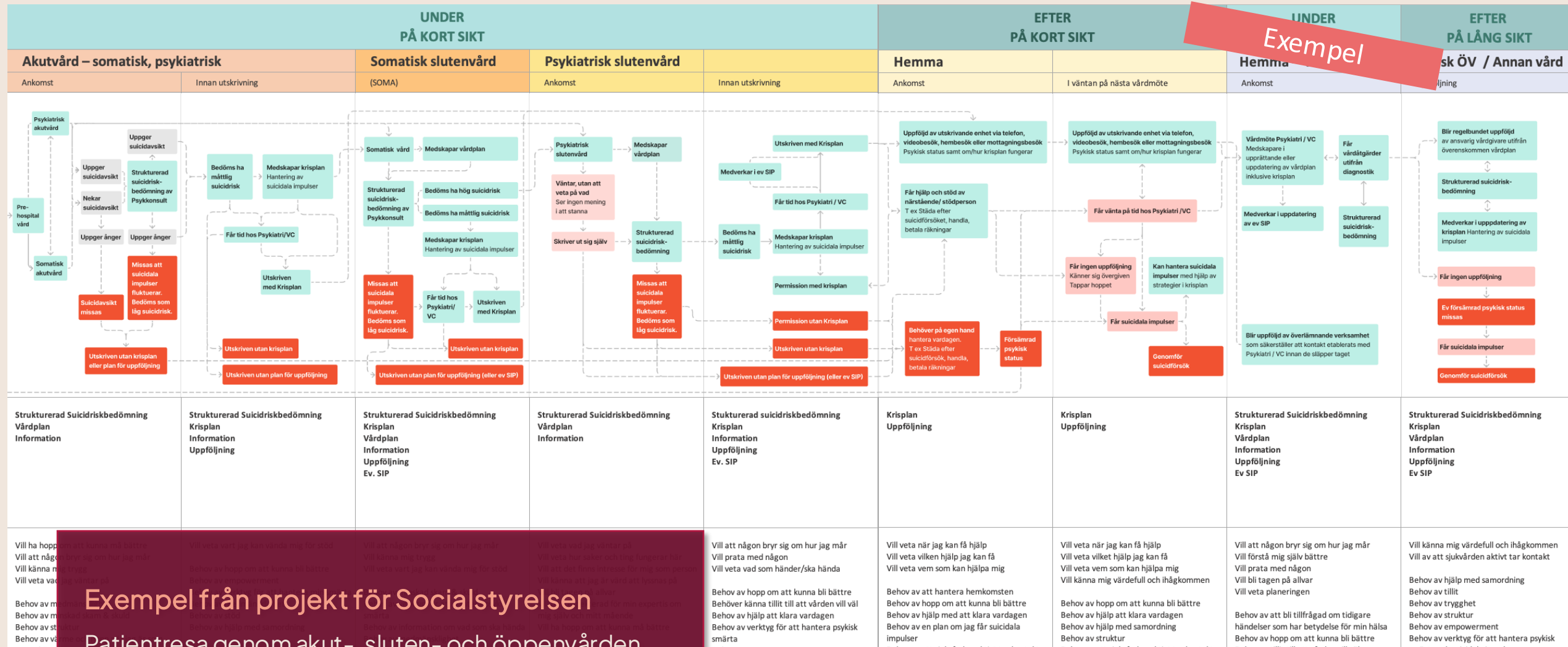
De lila, blå och gröna texterna är identifierade krav/behov kopplade till effektmålen och de orangea / röda är lösningsområden.

För 5 av behoven kom vi fram till att lösningsområdet låg inom "Förtydligande av processen med fokus på tidigare samordning och planering."

Behoven längst ner innefattade lösningsområden som är viktiga men inte var prioriterade i projektet utifrån bidrag till effektmålen.

Patientresa

Visualiserar patientens upplevelse och behov på en tidsaxel

Exempel från projekt för Socialstyrelsen
 Patientresa genom akut-, sluten- och öppenvården

